

आपत्ती व्यवस्थापन विषयक प्रकल्पाच्या अंमलबजावणीसाठी केंद्र किंवा राज्य सरकारच्या १०० % मालकीच्या कंपन्यांना प्रकल्प अंमलबजावणी यंत्रणा म्हणून Turn Key तत्वावर सूचीबद्ध (Empanelment) करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
महसूल व वन विभाग
(आपत्ती व्यवस्थापन, मदत व पुनर्वसन)
शासन निर्णय क्र. आव्यप्र-२०२२/प्र.क्र.५५/ आव्यप्र -१
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
दिनांक:- ८ डिसेंबर २०२२

प्रस्तावना :

महाराष्ट्र राज्य हे बहुआपत्तीप्रवण राज्य आहे. राज्यास नेहमीच नैसर्गिक आणि मानवनिर्मित आपत्तींना तोंड द्यावे लागते. विविध आपत्तींना प्रभावीपणे प्रतिसाद देण्याची जबाबदारी आपत्ती व्यवस्थापन विभागाची आहे. शासनाने अधिसूचित केलेल्या आपत्तीचा सामना करण्यासाठी पूर्वतयारी, आपत्ती सौम्यीकरण त्याचप्रमाणे आपत्तीनंतर प्रतिसाद, मदत तसेच पुनर्वसन इत्यादी कामे विभागामार्फत करण्यात येतात. आपत्तीस प्रतिसाद देताना करण्यात येणाऱ्या उपाययोजनांमध्ये संरचनात्मक कामे घेण्यात येतात. याचा समावेश पूर्वतयारी व क्षमताबांधणीमध्ये होतो.

आपत्ती व्यवस्थापन विषयक प्रकल्पांतर्गत घ्यावयाच्या उपाययोजना या कालमर्यादा असलेल्या वैशिष्ट्यपूर्ण म्हणजेच विशेष महत्वाच्या आहेत. सदर काम करण्यास फक्त राज्य शासनाचा संबंधित विभागच अंमलबजावणी यंत्रणा म्हणून न ठेवता केंद्र किंवा राज्य सरकारच्या १००% मालकीच्या ज्या कंपन्या इच्छुक असतील अशा कंपन्यांना सूचीबद्ध करून अंमलबजावणी यंत्रणा म्हणून उपलब्ध केल्यास ही कामे जलद गतीने व शास्त्रोक्त पद्धतीने त्याच किंमतीत व प्रचलित शासकीय पद्धतीने करून घेणे शक्य होणार असल्याने अशा कंपन्यांना सूचीबद्ध करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्यास अनुसरून राज्य मंत्रिमंडळाच्या दिनांक ४ ऑक्टोबर २०२२ रोजी झालेल्या बैठकित या प्रस्तावास मान्यता देण्यात आलेली आहे.

शासन निर्णय :

राज्यात आपत्ती व्यवस्थापन प्रकल्पांतर्गत घ्यावयाच्या उपाययोजनांसाठी केंद्र शासन वा राज्य शासनाच्या १००% मालकीच्या कंपन्यांना आणि राज्य शासनाचे अंमलबजावणी करणा-या विभागांना Expression of Interest (EOI) प्रसिध्द करून प्रकल्प व्यवस्थापन अंमलबजावणी यंत्रणा म्हणून Turn Key तत्वावर सूचीबद्ध (Empanelment) करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे.

केंद्र शासन तसेच राज्य शासनाच्या १०० टक्के मालकीच्या कंपन्यांना प्रकल्प अंमलबजावणी यंत्रणा म्हणून Turn Key तत्वावर सूचीबद्ध (Empanelment) करण्यासाठी किमान पात्रतेचे निकष अंतीम केल्यानंतर सूचीबद्ध (Empanelment) करण्याची प्रक्रिया राबविण्यासाठी Expression of Interest (EOI) प्रसिध्द करून संबंधित कंपन्यांकडून प्राप्त झालेल्या देकाराची छाननी करून ज्या कंपन्या या ठिकाणी प्रस्तावित पद्धतीने निर्धारित केलेल्या दराने काम करण्यास इच्छुक असतील त्या कंपन्यांना निर्धारित दराने काम देण्यात येईल. Expression of Interest (EOI) ची प्रक्रिया सतत सुरू (Open ended) ठेवण्यात येईल.

केंद्र शासन आणि राज्य शासनाच्या १०० टक्के मालकीच्या कंपन्यांना प्रकल्प अंमलबजावणी यंत्रणा म्हणून Turn Key तत्वावर सूचीबद्ध (Empanelment) करण्याच्या अनुषंगाने मुख्य सचिवांच्या अध्यक्षतेखालील राज्य कार्यकारी समितीकडून खालील बाबींवर अंतिम निर्णय घेण्यात येईल.

- आपत्ती व्यवस्थापनांतर्गत घ्यावयाच्या विविध उपाययोजनांची अंमलबजावणीसाठी कंपन्यांची आर्थिक/तांत्रिक सक्षमता, पूर्वानुभव इत्यादीबाबत निकष निश्चित करणे. (Pre-Qualification Criteria)
- एक किंवा अनेक कामासाठी निविदा दाखल करण्याची कंपनीची क्षमता यांची छाननी करणे. (Bid Capacity)
- केंद्र आणि राज्य शासनाच्या १०० टक्के मालकीच्या कंपन्यांसोबत करावयाच्या सामंजस्य कराराचा मसूदा अंतिम करणे (MOU)
- कंपन्या ज्या वेळेस सुचीबद्ध होण्यासाठी अर्ज करतील त्यावेळेस त्यांची निवड करणे. (Empanelment)
- विशिष्ट कामासाठी सुचीबद्ध केलेल्या कंपन्यांना अदा करावयाचे शुल्क निश्चित करणे. (Implementation Charges)
- प्रकल्पांतर्गत करण्यात आलेली कामे पूर्ण झाल्यानंतर संबंधित आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरणास किंवा संबंधित विभागास सदर कामे हस्तांतरित करण्यासाठीची कार्यपद्धती निश्चित करणे. (Completion and Transfer Protocol)
- सूचीबद्ध करण्याच्या कार्यवाही संदर्भात येणारे अन्य विषय. उदा. पात्रता, क्षमता, काळ्या यादीत टाकणे इत्यादीबाबत निर्णय घेणे. (Miscellaneous)

राज्य कार्यकारी समितीच्या पूर्व मान्यतेने निवड झालेल्या कंपन्यांसोबत सामंजस्य करार करून मंजूर कामे निर्धारित दराने व सामंजस्य कराराप्रमाणे (MOU) प्रमाणे आपत्ती व्यवस्थापन विभागाद्वारे थेट नियुक्तीने देण्यात येतील.

सदर शासन निर्णय नियोजन विभाग आणि वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक अनुक्रमे १६७/१४७५ दिनांक- ०७.०४.२०२२ व १३४/२०२२/व्यय-९ दिनांक ०८.०४.२०२२ अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर प्रसिध्द करण्यात आला असून त्याचा संगणक सांकेतांक क्रमांक २०२२१२०८१३५३२७०८१९ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(हितेंद्र दुफारे)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत-

- १) मा. राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई
- २) मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ३) मा. अध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा यांचे सचिव, विधानभवन, मुंबई
- ४) मा. सभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद यांचे सचिव, विधानभवन, मुंबई
- ५) मा. विरोधी पक्षनेता, विधानसभा/ विधानपरिषद यांचे खाजगी सचिव, विधानभवन, मुंबई
- ६) सर्व मा. मंत्री/ राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ७) मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य यांचे सहसचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ८) मा.अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव /सचिव, मंत्रालयीन विभाग (सर्व)
- ९) आपत्ती व्यवस्थापन, मदत व पुनर्वसन विभागातील सर्व कार्यासने
- १०) निवड नस्ती / आव्यप्र-१.